

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, HEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, HEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELKÜLÖS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: EOFFMANN ÉS KROMOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHVATAL: FIAC-UTCA 49

A döntő harcok Észak - Lengyelországban

**Heves csaták az alsó Visztula és a Pilicza között — Galíciai csapataink a szorosok előtti magaslatokra húzódnak — A franciák husz hegyi erődöt és 200,000 embert vesztek az általános offenzívában
Ujabb török győzelem az oroszok fölött**

Mintha a nagy földkerekségen mindennél nyugalom honolna, az egész világ feszült figyelme a Visztula alsó folyása felé fordul, ahol a németek heteken át rettenetes küzdelemben állnak a cár hadaival. Ide összpontosul minden érdeklődés, mert mindenki érzi, hogy a keleti csatatérnek ezen a legészakibb területén kell bekövetkeznie az elhatározó döntésnek, amely a Dél-Lengyelországban és Galiciában folyó harcokra is éreztetni fogja a hatását. Ha sikerül rászoritani az ellenséget, hogy észak-lengyelországi frontját visszavonja és a középső Visztula-vonal mögött keressen menedéket, akkor a dél-lengyelországi és galíciai orosz erők visszavonása mintegy automaticce be fog következni.

A német főhadiszállás nap-nap után jelenti, hogy az alsó Visztulától délre előbbre haladnak szövetségesünk támadásai. A minap kaptuk a hírt, hogy a lodz-konski vonalon a németek átlépték a Pilicát, amivel az orosz centrum bekerítésére irányuló hadműveletek lényeges haladást tettek. A ma érkezett távirataink között különös figyelmet érdemel az a jelentés, amely szerint Észak-Lengyelországban az alsó Visztula és a Pilica által határolt részén változatlan hevességgel folynak a csaták. Ez a három kiemelkedő momentuma a legutolsó napok eseményeinek tölt el bennünket azzal a reménységgel, hogy az óriási jelentőségű részleges sikerek, melyeket a szövetséges osztrák-magyar és német haderők a lengyelországi fronton másfél hónapon át kivívtak, végre is a mi teljes győzelmünkre fognak vezetni.

Ezt a minden joggal kedvezőnek mondható helyzetet nem alterálja az a körülmény, hogy az osztrák-magyar harcvonal Nyugat-Galiciában a Wysloka és az alsó Dunajec között a kárpáti szorosokig visszahúzódott a tulnyomó számú orosz seregek támadásai elől. A nyugatgalíciai mérközést nem az ismét idevetett orosz tulerő fogja eldönteni, hanem az északlengyelországi küzdelem, amelynek javunkra való eldőlését lényegesen elősegíti az egyesült szövetséges erőknek Közép-Lengyelországban kivívott sikerei. — Az itteni orosz támadások — mint a német főhadiszállás közli — rendre kudarcot valósítottak.

Bármekkora erőfeszítést készültek is ki-

fejteni a németek a keleti hadszíntéren, flandriai és észak-franciaországi arcvonaluk nem gyengült meg, különösen nem annyira, hogy Joffre számításai valóra válhattak volna. A nyolc napos általános offenzívát a francia generalisszimusz siralmas eredménnyel zárta le: elveszített husz hegyi erődöt és hadserege 200,000 emberrel gyengébb lett. Így fest a nyugati harctér mérlege, amikor a németek merőben védekezésre szorítkoznak.

A háború krónikájába újabb fényes lapot fűzött a török hadsereg, amely orosz területen újabb győzelmet aratott az orosz seregeken és egyre erősebben veszélyezteti Batumot.

Mai távirataink a háború eseményeiről itt következnek:

A németek harcai Lengyelországban

Berlin, december 29. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelenti a keleti hadszíntérről:

Kelet-Poroszországban és Lengyelországban a Visztula jobbparti részében nincs változás.

ABzura- és a Rawka-szakaszon támadásaink előbbre haladtak.

Az Inowlodztól délre fekvő területen tegnap az oroszoknak ellenünk intézett erős támadásait visszavertük.

Az oroszok visszavonulása

London, december 29. (Stockholmon át.) A Times szeptérvári levelezője jelenti: Az új orosz hadállás, melyet az oroszok Varsó közelében elfoglaltak, Sochacewtól kiindulva a Rawka mentén és Lowiczról keletre húzódva egész Opocnoig terjed.

Az oroszok ugyanolyan mintaszerű rendszerben vonulnak vissza új védelmi vonalukra, mint amikor Lodzot feladták. Az oroszok most Piotrokowtól Opocno felé is azért vonultak vissza, mert a Viltun felől előretört német seregek a Bzura folyó mentén az orosz hadsereget oldalában fenyegették.

Kalmükök a kozák-csapatokban

Pétervár, december 29. Nikoláj nagyherceg azt táviratozta Astrachan kormány-

zójának, a cárnak az a kivánsága, hogy a kalmüköket a kozák-csapatokba osszák be.

Döntő harcok

Rotterdam, december 29. A Nieuwe Rotterdamse Courant haditudósítója jelenti, hogy a Pilica és az alsó Visztula között a nagy harcok rettenetes erővel tovább folynak. A döntést az a körülmény hozza meg, hogy a szövetséges német és osztrák-magyar seregek tudják-e folytatni megkezdett bekerítő mozdulatukat. A Pilicától északra álló orosz hadsereg veresége megpecsételi a többi orosz sereg sorsát.

Negyven bomba Sochacew ellen

Stockholm, december 29. Pétervárról jelentik, hogy öt német repülőgép jelent meg Sochacew fölött és negyven bombát hajított le. A távirat csak annyit említ, hogy sok faház leégett és halottak is voltak.

Milano, december 29. Pétervárról táviratozzák az itteni lapoknak: Egy bomba azok közül, melyeket az öt német repülőgépről dobtak le Sochacewre, a város főplacán robbant fel, ahol akkor nagy népsokaság tolongott. A robbanás igen nagy pusztítást tett az emberek között. Állítólag közel százan meghaltak.

Höfer jelentése

Budapest, december 29. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) Hivatalos jelentés a főhadiszállásról.

Az orosz nyolcadik hadsereg, amely körülbelül egy héttel ezelőtt a Kárpátokon át előrenyomult haderőink ellen a támadást megkezdte, kiegészítésekkel és friss hadosztályokkal annyira megerősödött, hogy célszerűnek látszott csapatainkat a szorosi magaslatokra és a Gorlice körüli területre visszavonni, ami egyébként a helyzetet északon nem befolyásolta.

A balkáni hadszíntéren a montenegróiak élénkebb, de eredménytelen tevékenységet fejtettek ki. Trebinjénél előtéri állásaink ellen intézett gyenge támadásukat könnyűszerrel visszavertük és az ellenséges tüzértséget el-

hallgattattuk. Krivosije egyik erős határerődje ellen a montenegrói lövegek természetesen a legkisebb eredményt sem érték el.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A zempléni alispán az oroszok betöréséről

Sátoralfajhely, december 29. Zemplén vármegye törvényhatósági bizottságának ma délelőtt tartott közgyűlésén Dókus Gyula alispán beszámolt az oroszok három hetes zempléni uralmáról. Az alispán jelentése szerint az oroszok november 19-én tüntek fel a vármegye határában, majd előnyomulva 380 ezer katasztrális holdnyi területet foglaltak el 170 községgel és 70,000 lakossal. Az oroszok uralma Zemplénten december 12-én ért véget, amikor seregeink végleg kiverték őket. Az ellenséges betörés a vármegye négy járásában, különösen a homonnai és a mezőlaborciban okozott nagy károkat.

A trónörökös

Máramarosban

Máramarossziget, december 28. Károly Ferenc József trónörökös vasárnap reggel Máramarosszigetre érkezett. Az állomáson vezérkara élén Pflanzler-Baltin báró lovassági tábornok, a polgárság néhány előkelő tagja pedig Nyegre László főispán vezetésével fogadta a trónörökösöt. A trónörökös Pflanzler előtt a kirdly megelégedését tolmácsolta a csapatok magatartása felett és átnyújtotta a tábornoknak a Lipót-rend nagykeresztjét a hadiékítménnyel.

Ezután a trónörökös automobilon a templomba ment, ahol misét hallgatott, majd félóra múlva tovább utazott a frontra. A közbeszó állomásokon a trónörökösöt nagy lelkesedéssel fogadta a lakosság, amelylyel mindenütt barátságosan beszélgetett. Este félnyolc órakor a trónörökös visszaérkezett Máramarosszigetre. Az állomáson hivatalosan Szöllössy Antal polgármester fogadta. A fogadtatás után a trónörökös a kivilágított uton a megyeházára ment kíséretével, köztük a pármái herceggel. Az előkelőségeket és a küldöttségeket vezetőit sorra megszólította. Mindenkiel magyarul beszélt a trónörökös, aki ezredesi, tábori egyenruhát viselt. Az üdvözlő beszédet a megyeházán Szabó Sándor alispán mondta. — A trónörökös a cercle-t Nyegre László főispánnal kezdte meg, azután Pflanzler-Baltin báró lovassági tábornok, majd Szabó Sándor alispán nejjével beszélgetett.

A fogadtatás után laklyásmenet volt nemzeti zászlókkal. A trónörökös a megyeháza ablakából tisztelegve és kezével integetve köszönte meg az ünneplést és meszezhallható hangon mondta:

— Nagyon köszönöm a lelkes fogadtatást. Meg fogom mondani őfelségének, a királynak, aki nagyon fog örülni hazatartásunknak. Még egyszer nagyon köszönöm.

A trónörökös vacsorára a tisztikar vendége volt. Az éjszakát a főispán lakásában töltötte és ma reggel hét órakor elutazott.

A belga-francia harotér

Berlin, december 29. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelenti a nyugoti hadszíntérről:

Nieuportnál és Yperntől délkeletre kisebb ütközetekben némi tört nyertünk.

A franciáknak St. Menchouldtól észak-

nyugatra ellenünk intézett főbbrendbeli heves támadását, a franciák súlyos vesztesége mellett, visszavertük. Ez alkalommal néhány száz hadifogoly jutott kezünkre.

Egyik előretörésünk Bois Bouleban, Apremonttól nyugatra, három géppuska zsákmányolása mellett egy francia lövészárk elfoglalására vezetett.

A franciáknak Sennheimtől nyugatra ellenünk intézett támadásait visszavertük.

Nagy csata az Ysernél

Amsterdam, december 29. Mint az amsterdami Telegraaf értesül, tegnap déltájban az egész Yser-fronton élénk ágyudörgés kezdődött. A szövetségesek mindenütt előnyomultak, de mindenütt visszaverték őket. A nagy köd miatt a németek egész flandriai arcvonalukon megerősített előőrsöket állítottak föl. Tegnap délelben Belgium északi részén kisebb hóvihár támadt, amely mintegy három óra hosszat tartott és az egész vidéket hótakaróval vonta be, ami a szövetségesek támadásait nagyon akadályozta.

A németek lötték

a belga főhadiszállást

Rotterdam, december 29. A németek karácsonykor egy óra hosszat lötték a belga főhadiszállást Furnesben. A lövegek a helységben robbantak szét.

A francia offenziva 200,000 főnyi vesztesége

Rotterdam, december 29. A Nieuwe Rotterdamse Courant jelenti, hogy a francia hadsereg nyolc napos általános offenzívája azzal az eredménnyel végződött, hogy husz hegyi erőd ismét a németek birtokába jutott. Az említett lap szerint a francia hadsereg összesen 200,000 embert veszített a legutóbbi harcokban, halottakban sebesültekben és foglyokban.

Török győzelem a Kaukázusban

Konstantinápoly, december 29. (Magyar Távirati Iroda.) A főhadiszállás a következő kommunikikét teszi közzé:

Csapataink a Murad-völgyben megütözték az ellenséget és azt teljesen megverték. Csapataink két ágyut zsákmányoltak a hozzávaló löszerrel, egy géppegyvert, két löszerkocsit, harminchat öszvért, száztizenöt lovat, ezenkívül két magasabb rangú tisztet, két subaltern tisztet és kilencvenhat közlegényt fogtak el.

A december 23-ról kelt orosz jelentés azt mondja, hogy az oroszok Sari-Kanyanban, vagyis egy olyan helységben, amely a Kaukázusban fekszik, megkezdtek az offenzívát. Az oroszok ezzel tehát beismerik, hogy a török hadsereg orosz területen van.

Batum körül

Bécs, december 29. Bukarestből jelentik a Südslawische Korrespondenznek: Konstantinápolyi jelentések szerint Batumot irreguláris kurd csapat és mintegy háromezer kurd lovaskatona részben körülfárta. A török főerő megérkezése, amely nehéz ostromágyutakat hoz magával, minden órában várható. A török főváros katonai köreiben azt hiszik, hogy Batum, amelynek erődítései meglehetősen régiek és amely csak egy harmadrangu várnak felel meg, igen rövid idő alatt török

kézre fog kerülni. A szent háboru zászlaja alá egész Kaukázusban ezerszámra sereglenek a harcosok. A kurdok felkelése Oroszország ellen általános.

A mohamedánok üldözése Oroszországban

Konstantinápoly, december 29. A Tasvir-i-Efkiar jelenti: Az orosz hatóságok elrendelték a Kerts félszigeten levő összes mohamedánok elfogatását. Az oroszországi mohamedánoknak minden üzleti levelezést megtiltottak.

A török-görög viszony javult

Konstantinápoly, december 29. A török-görög viszony, amely mindig feszült volt, most — úgy látszik — javulni kezd. A görögök közül számosan résztvesznek a hadsereg részére indított ajándékozási akcióban. — A Terdsian című újság jelenti, hogy a görög patriárka ezer pár cipőt adományozott a török hadseregnek.

Herman Ottó és Debrecen

1836—1914.

Még a háború-követelte óriási áldozatok közben is meg kell éreznünk azt a nagy veszteséget, melyet a magyar nemzet Herman Ottó halálával szenvedett; meg kell emlékeznünk hódoló tisztelettel erről a nagy tudósról, erről a rendkívüli magyar emberről.

Kevés tudós tett nagyobb szolgálatot a magyar tudománynak, mint Herman Ottó a magyar föld és a magyar nép életére vonatkozó kutatásaival és főképp e kutatásoknak mesteri és vonzó feldolgozásával. Aki a magyar földet és népet ismertetni akarja, annak ismernie kell Debrecent és a Hortobágyot, a magyarságnak ezt a sokszorosan jellemző részletét. Jól tudta ezt Herman Ottó is és ezért vonzódott különös szeretettel Debrecenhez. Gyakran megfordult városunkban és több ízben lakta hetekig a hortobágyi pusztát. Legjobb műveivel, A magyar halálszat történetéhez, A magyar nép őstoglalkozásához tömérdek tárgyi és nyelvi adatot gyűjtött a hortobágyi pásztoréletből. Régebben boldogult Széll Farkas, a Csokonai-kör volt elnöke, a szerencsés könyvészeti és néprajzi gyűjtő járt a kezére, ujabban Zoltai Lajos, a városi múzeum őre szolgált a nagy tudósnak készséges felvilágosítással, kivált mikor Herman Ottó a debreceni szekeret, a debreceni ötös fogatot írta le tudományos pontossággal (Debreceni lófogatok), vagy amikor a debreceni gazdálkodás és iparülés egy-egy jellemző sajátosságát mutatta be írói művészettel (Nyilvetés).

A kiváló embert a Csokonai-kör is vendégül tisztelhetette egy ünnepi alkalommal. — Diószeginek és Farkasnak, a Debreceni Fűvészkönyv szerzőinek százados emlékünnepére jött le a nagy természettudós 1907. november 3-án és a fényes gyülekezetnek legünnepeltebb alakjává lett. Pedig Herman Ottó nem képviselte sem az egyetemet, sem a M. T. Akadémiát (amelynek sohasem is volt tagja), még a Természettudományi és Nyelvtudományi Társaságot sem, amelyekben mindig vezető szerepet vitt. A Csokonai-körnek minden különösebb vendéglátó figyelmét elhárította magától, de amikor az ünnepi ebédén a magyar tudomány nemzeti hivatásáról beszélt, a közérdeklődés, az általános lelkesedés hullámai mégis őt borították el. Aki hallotta ezt a költői szépségekkel telt, nemes magyar érzéstől izzó szónoklatot, az sohasem felejtje el Herman Ottót.

Ha
mozzan
zötti ka
nem a t
Egy
meglátó
keltő al
—
ságos u
—
a nagy
—
alkalom

akartam
a híres
koalíció
lenségi
zony cs
Sóhajtv
vonattal
áldja me

Am
illetődve
éves ko
történel
sekkel t
tett, me
ben és r
igaz ma
rapitása
Del

A de

t
Ke
a követ
ceni tör
évre.

I.
nács. (E
ban: c
ügyek.)
törvény
ván, eg
(csöd),
reskede
lebbvite
Stépan
csütört
ezenkiv

II.
tanács.
tkvi. és
reczeni
zott bin
Lajos,
tek. Ta
séghez

III.
lyamod
ügyvéd
nácsve
r á k:
Bolvár
rende
H. Nag
lasi na
szerdár
mikor.

IV.
bünper
Hoffma
Soltész
lasi na
szomba
bárnik

V.
bünper
Nagy I
Jeney
Targya
Tanács
hez ké

Hadd jegyezzék föl még egy érdekes mozzanatot a Herman Ottó és Debrecen közötti kapcsolatokról, amely azonban már nem a tudóst, hanem a politikust jellemzi.

Egy tavaszi reggel a vasúti állomás előtt meglátom Herman Ottó feltünő, de tiszteletkeltő alakját.

— Hol és mi jóban jár itt nálunk, nagyságos uram?

— Az este jöttem és ma reggel benéztem a nagytemplomba.

— A nagytemplomba? S ugyan micsoda alkalomból?

— Április 14-ike van ma, öcsém; s meg akartam saját szememmel győződni, hogy az a híres Debrecen és az a nem kevésbé híres koalíciós kormány hogyan ünnepli a függetlenségi nyilatkozat 60-ik évfordulóját. De bizony csak egymagam voltam a templomban. Söhajta imádkoztam egyet és most a gyorsvonattal indulok vissza Budapestre. Isten áldja meg, kedves öcsém!

Ámulva, de egyszersmind mélyen megilletődve néztem a nagy rajongó után, aki 74 éves korában ekkora utat tesz, hogy lelkét történelmi nagy emlékekkel és ünnepi érzésekkel töltsen meg. Hát még mekkora utakat tett, mennyi fáradságot viselt a magyar földben és népben rejlő kincsek felkutatására, az igaz magyar tudományok dicsőséges gyarapítására?

Debrecen, 1914. december 29.

Kardos Albert.

A debreceni törvényszék tanácsai 1915-ben

Kesserű Lajos dr. törvényszéki elnök a következőképpen állapította meg a debreceni törvényszék tanács-beosztását az 1915. évre.

I. (Polgári) tanács. Felelőbírói tanács. (II. fokban elbírálandó perek és I. fokban: cég, csőd és kereskedelmi vétségi ügyek.) Elnök: dr. Kesserű Lajos, a kir. törvényszék elnöke. Bírák: dr. Dávid István, egyúttal elnökhelyettes, dr. Fekete Jenő (csőd), Bolváry J. Lajos kisegítő (cég és kereskedelmi vétségi ügyek és perenkívüli felelőbírói ügyek). Tanácsjegyző: dr. Stépán Sándor. — Tárgyalási nap: keddi, csütörtök, szombat. Tanácsülés: szerdán s ezenkívül a szükséghez képest bármikor.

II. (Polgári) tanács. Felelőbírói tanács. (II. fokban elbírálandó perek és vltkvi. és hagyatéki ügyek.) Elnök: dr. Debreczeni Barna tanácsvezetés jogával felruházott bíró. Bírák: Álmos Zoltán, dr. Oláh Lajos. — Tárgyalási nap: hétfő, szerda, péntek. Tanácsülés: kedden s ezenkívül a szükséghez képest bármikor.

III. (Polgári) tanács. (Összes I. folyamodású perek, birtokrendezési ügy és ügyvédi panasz.) Elnök: Hubert Ottó tanácsvezetés jogával felruházott bíró. Bírák: Kondor Zsigmond, Daróczy József, Bolváry J. Lajos kisegítő (ideiglenes birtokrendezési ügyek). Tanácsjegyző: dr. H. Nagy Jenő és dr. Hajnal Ernő. — Tárgyalási nap: hétfő, szerda, péntek. Tanácsülés: szerdán s ezenkívül a szükséghez képest bármikor.

IV. (Büntető) tanács. (I. és II. fokú bünperek és vádtanácsi ügyek.) Elnök: Hoffmann József kir. ítélőtáblai bíró. Bírák: Soltész Endre, dr. Balogh Béla. — Tárgyalási nap: hétfő, szerda, péntek. Tanácsülés: szombaton s ezenkívül a szükséghez képest bármikor.

V. (Büntető) tanács. (I. és II. fokú bünperek és vádtanácsi ügyek.) Elnök: Nagy Kálmán tanácsvezető bíró. Bírák: dr. Jeney György, dr. Tomcsányi László. — Tárgyalási nap: keddi, csütörtök, szombat. Tanácsülés: pénteken s ezenkívül a szükséghez képest bármikor.

A IV. és V. tanács jegyzői: dr. Máté Endre, dr. Hegedűs Jenő.

Vizsgálóbíró: Ujfalussy József, helyettese: Daróczy József. Beosztott jegyző: dr. Aczél Jenő joggyakornok.

A II. tanács egész személyzete hadi szolgálatot teljesítvén, visszatérteig az összes felelőbírói ügyeket az I. tanács látja el.

HIREK

— A „Debreceni Független Ujság Képes Naptára“ elkészült és holnap kerül szétosztásra. Figyelmeztetjük előfizetőinket, hogy ezen nagyszabású naptárunkat, melynek az idén a világháború krónikája ad különös értéket, csak azok kapják meg, akik előfizetéssel hátulnévvel vállalat fennállása óta, immár tizenégy éven át elnöke a bizottságnak. Hogy a város e vállalatát házi kezelésbe vehette, annak egyik lelkes szószólója és buzgó harcosa Körner Adolf főjegyző volt. Az ő érdemei a vállalat fejlesztésében és az elért sikerekben hervadhatatlannak és hogy a világitási vállalat, mely ma a város legjövendősebb vállalat a jövőben előreláthatólag még nagyobb szerepet fog játszani a város háztartásában, hogy a főváros hasonló vállalatát után terjedjen és jövendősebb szempontról az országban az első között foglal helyet, az főként Körner főjegyző munkásságának tudható be. A világitási bizottság mai ülésén Szántó Sámuel dr. részletezte ezeket az érdemeket és rámutatott arra a veszteségre, mely a vállalatot Körner Adolf távozásával éri. Kérte egyben a távozó főjegyzőt, hogy a jövőben is, mint a törvényhatósági bizottság tagja, támogatásában és jóindulatú tanácsaiban részesítse a vállalatot. Körner Adolf megatottan mondott köszönetet a szíves szavakért és biztosította a bizottságot, hogy ép oly meleg szeretettel fog ezután is viseltetni a vállalat iránt, mint a hogy azt eddig tette. A bizottság ezután a rendes folyó ügyeket intézte el.

— **Körner főjegyző bucsuja a világitási bizottságtól.** A városi világitási bizottság ma délután tartott ülésén bucsuzott el eddigi elnökétől, Körner Adolf főjegyzőtől, ki a világitási vállalat fennállása óta, immár tizenégy éven át elnöke a bizottságnak. Hogy a város e vállalatát házi kezelésbe vehette, annak egyik lelkes szószólója és buzgó harcosa Körner Adolf főjegyző volt. Az ő érdemei a vállalat fejlesztésében és az elért sikerekben hervadhatatlannak és hogy a világitási vállalat, mely ma a város legjövendősebb vállalat a jövőben előreláthatólag még nagyobb szerepet fog játszani a város háztartásában, hogy a főváros hasonló vállalatát után terjedjen és jövendősebb szempontról az országban az első között foglal helyet, az főként Körner főjegyző munkásságának tudható be. A világitási bizottság mai ülésén Szántó Sámuel dr. részletezte ezeket az érdemeket és rámutatott arra a veszteségre, mely a vállalatot Körner Adolf távozásával éri. Kérte egyben a távozó főjegyzőt, hogy a jövőben is, mint a törvényhatósági bizottság tagja, támogatásában és jóindulatú tanácsaiban részesítse a vállalatot. Körner Adolf megatottan mondott köszönetet a szíves szavakért és biztosította a bizottságot, hogy ép oly meleg szeretettel fog ezután is viseltetni a vállalat iránt, mint a hogy azt eddig tette. A bizottság ezután a rendes folyó ügyeket intézte el.

— **Gajzágó Béla kitüntetése.** A hivatalos lap mai száma jelenti, hogy a király Gajzágó Bélának, a nagyváradi kir. ítélőtábla elnökének nyugdíjaztatása alkalmából a magyar jogszolgáltatás terén szerzett kiváló érdemeinek elismeréséül a másodosztályú vas-korona-rendet adományozta.

— **Ujévi üdvözetek és ajándékok megváltása.** Debrecen város polgármesterét is felkérte Kirchner altábornagy, a honvédelmi minisztérium hadsegélyző hivatalának vezetője, az ujévi üdvözetek megváltására irányuló mozgalom támogatására. Arról van szó, hogy azt az összeget, melyet kiki az ujévi szokásos üdvözetekre költ, adja az idén a katonák, özvegyek és árvák alapja javára. A polgármester maga is a közönség jóindulatába ajánlja a nemes mozgalmat s kéri az adakozókat, hogy adományaikat a főispáni hivatalban működő hadsegélyző hivatalba eljuttatni sziveskedjenek.

Rendkívül szép és nemes elhatározásra jutott a debreceni fűszerkereskedők egyesülete, amikor legutóbbi választmányi ülésén elhatározta, hogy tagjai a szokásos ujévi ajándékokat nem fogják kiosztani, hanem minden kereskedő azon összeget, amelyet évente rendszeresen az ujévi ajándékokra fordított, ez évben közjótékonyági célra fogja adományozni. A háború annyi nemes társadalmi áldozatot igényel, hogy a kereskedő osztálynak ezen

elhatározását igazán a legnagyobb örömmel és köszönettel fogadhatjuk.

— **Debreceni tartalékos tisztek előléptetése.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király Podmaniczky Béla báró és Széchenyi Viktor gróf debreceni 7. huszárezredbeli tartalékos főhadnagyokat tartalékos századosokká, Glac Béla, Fiáth Tibor báró, Bálint Károly báró 7. huszárezredbeli tartalékos hadnagyokat tartalékos főhadnagyokká, Schwáb Ottmár, Blaszmán Miklós, Sajó Ernő, Weiner Samu, Papp Lénárt dr., Hollós Károly, Szász József, Kis Artur dr., Hajdu Lajos, Ecsedi István dr., Simon Zoltán, Fiala Ernő, Hendl Ottó dr., Szabó Sándor, Nyilas István, Antal Béla, Németi István, Zelenka Ferenc, Jakubik József, Forgács Ármin, Zakar József, Zierlich Elemér debreceni 39-ik gyalogezredbeli, Fényes Jenő dr., Simay József, Bónis Samu, Freund Dezső, Sagstädter Ferenc dr., Kabrhel József, Herz Róbert, Bácskai Rezső, Fuchs József, Róna Vilmos, Schweitzer Ödön dr. és Vecsei Sándor debreceni 61. gyalogezredbeli tartalékos zászlósokat, illetve hadapród-örmsestereket tartalékos hadnagyokká nevezte ki.

— **Művészi kivitelű képeket és nagylátásokat készít Kozmann és társa, Piac-utca 44.**

— **Az elmaradt B) alosztályú népfőlkelők jelentkezése.** Debrecen város katonai ügyosztálya a következő hirdetményt tette közzé: „A m. kir. honvédelmi miniszter ur az 1878., 1879., 1880., 1881., 1882., 1883., 1884., 1885., 1886., 1887., 1888., 1889., 1890., 1891., 1892., 1893. és 1894. évi születésű B) alosztályú azon népfőlkelőknek, akik a folyó évben megtartott népfőlkelő bemutató szemléken meg nem jelentek, a legerélyesebb puhatolást rendelte el. Ennélfogva felhívja a városi tanács katonai és illetőségi ügyosztálya a fenti évfolyamokba tartozó azon B) alosztályú népfőlkelőket, akik jelentkezési kötelezettségüknek mindez ideig bármi okból eleget nem tettek, hogy haladéktalanul jelentkezzenek a katonai és illetőségi ügyosztálynál. Figyelmeztetnek az érdektelt népfőlkelők, hogy ha ezen felhívásnak sem tesznek eleget, elővezetésük fog elrendeltetni és katonailag fognak büntettetni.

— **Uj joggyakornok.** A debreceni kir. ítélőtábla elnöke Janovich Tibor dr. ügyvédjelölt debreceni lakost a debreceni kir. ítélőtábla kerületébe segélydíjas joggyakornokká nevezte ki.

— **Nagy Szilveszter-est a Royalban.** — Egyetlen nagyszabású Szilveszter-mulatság terített asztalok mellett csütörtökön éjjel a Royalban lesz. Kiváló kabaré-műsor elsőrangú szereplőkkel. A tiszta jövedelem egy része a Hadsegélyző javára. Ingyen tombola. Belépődíj: Pentartott hely 1 korona, egyébként 1 korona. Előjegyzés az étterem főpincéjénél.

URANIA

Debrecen legnagyobb, legelőkelőbb mozgója
EGYHÁZ-TÉR. — TELEFON 12-51.

Ma utoljára!

A veréb.

Társadalmi dráma 4 felvonásban.

A Fenség szeret.
Főúri vígjáték 2 felvonásban.

A medve. Bohózat.
Az ideális filmgyár. Trükk felvétel.

A játékos leánya. Életkép.

Előadások este 5 órától. Folytatólagos bemenet.

Rendes helyárak.

!! Jön az első Rott-film !!

A SUSZTER HERCZEG

Tragikomédia 4 felvonásban.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon rokonunknak, jóbarátainknak, ismerőseinknek, kik felejtethetetlen kedves halottunk, Könyves-Tóth Sámuel végtisztességtételén megjelenésükkel részvétüket kifejezték, ezúton mondunk hálás köszönetet. A gyászoló család.

— **Művészi kivitelű apuarelleket készít Kozmann és társa, Piac-utca 44.**

— **Szilveszter-estély az Apollóban.** Nagyszabású és magas színvonalon tartott műsori Szilveszter-estélyt rendez az Apolló december 31-én 9 órai kezdettel. A gazdag változatossággal összeállított műsor minden száma szenzációt ígér. Így lesznek pompás mozgóképek, melyek között bizonyára hangos kacagást fog kiváltani a „Mikor a mozioperatőr berug” című tréfás film. Fellépnek: Teleky Ilona új énekszámokkal, Szentgyörgyi Mártha Várnaival fogja a híres „Manó” új kuplét előadni, persze táncdal kísérettel, D'Arigo teljesen új dolgokat ad elő az ő ismert művészetével. Balázs Bálint a legújabb magyar dalokat fogja énekelni. Füredi Ilonka pedig pont éjfélkor egy szép vers kíséretében fogja beköszönteni az új esztendőt. — Lesz tombola. Sok új mókát hoz Kassay Károly. Két külföldi táncos új táncokat mutat be. Szünetek alatt cigányzene játszik. Szóval imponzáns estélye lesz az Apollónak. A helyárak emeltek, a jövedelem egy része a Hadsegélyzőre lesz. Jegyeket előre váltani lehet az Apolló pénztáránál.

— **Az elhagyott gyermekek karácsonyfa-ünnepélye.** Megható karácsonyfa-ünnepély folyt le a hó 23-án az új református főgimnázium tornacsarnokában az állami gyermekmenhely és a patronage-egyesület gondozásában álló mintegy 400 gyermek, nevelőszülők és nagyszámú érdeklődő közönség részvételével. Kesserű Lajos dr. kir. törvényszéki elnök, a Debreceni Patronage-Egyesület elnöke, szép beszéddel nyitotta meg az ünnepélyt; vázolta annak jelentőségét és meleg szavakkal emlékezett meg a harcúterén küzdő katonákról, akiknek javára rendezték tulajdonképpen ezt az ünnepélyt, mert a befolyt pénzből őket látták el élelmiszerekkel. Ezután Baltazar Dezső dr. püspök lépett a pódiumra s a töle megszokott ékesszólással beszélt a gyermekeknek a szeretetnek mindent kibékítő hatalmáról, az Ur Jézus Krisztus küzdelmeit és szenvedéseit összehasonlítván a jelen állapotokkal. Végül Fodor Emil titkár az állami gyermekmenhely nevében köszönetet mondott Weér Györgyné elnökönél önfeláldozó fáradozásaiért, a közönségnek az adományokért. Az ünnepély végén a gyermekek között cukorkákat és nemzeti színű apró zászlócskákat osztottak ki.

— **Nagy Szilveszter-est a Pilseni-sörházban.** Ingyen tombola. Nyeremény: gyönyörű emléktárgyak, borok, pezsgők. — **Tombola egy eleven malac.** — **Magyar Imre muzsikál.** Tisztelettel: a vendéglős.

— **Rögtönítelő bíróság a nagyszaboni hadtest területén.** Kolozsvárról jelentik: A kolozsvári főkapitány tegnapelőtt délután a következő hirdetményt plakatirozta: „Felsőbb hatósági rendelkezés folytán ezennel közhírré teszem, hogy a legénység létszámához tartozó katonák felsőbb katonai parancsnokságuk engedélye nélkül magánosoknál nem tartózkodhatnak. Felhívom ezért a város közönségét, hogy amennyiben ily esetről értesül, hogy legénységi személy magánosoknál tartózkodik, azt a rendőrfőkapitánysághoz, illetve a legközelebbi katonai parancsnoksághoz jelentse be. A magánosoknál tartózkodó és a legénységi létszámhoz tartozó katonai személyeket pedig saját hatáskörében is figyelmeztesse a közönség, hogy a rendelkezés megszegésétől tartózkodjanak, mivel a tettkéért katonai szökevényeknek tekintetnek s a f. hó 20-án életbe léptetett rögtönítelő bíróság elé állíttatnak s agyon fognak lövetni.” A rögtönítelő bíróság életbeléptetését a kolozsvári kaszárnyákban már előzőleg kihirdették.

— **Ujévi lapok legnagyobb választékban** Hegedűs és Sándornál, főposta mellett.

— **Művészi kivitelű olajfestményeket készít Kozmann és társa, Piac-utca 44.**

— **Névjegyek 1 óra alatt készíttetnek** Hegedűs és Sándornál, főposta mellett.

TÖRVÉNYKEZÉS

§ **A Bazil-rend pöre Pásztor Arkád ellen.** Mintegy másfél évvel ezelőtt Pásztor Arkád volt bazilita szerzetes hatalmas alapítványt tett a hajdudorogi görög katolikus magyar püspökség javára, átruházván arra egész, jelentős értékű vagyonát. A magyarországi szent Bazil-rend pört indított Pásztor ellen a telekkönyvileg nevén álló összes ingatlanok tulajdonjoga iránt, azon a jogalapon, hogy Pásztor, aki a rendbe való belépése alkalmával szegénységi fogadalmat tett, nem szerezhet vagyont a saját részére és ha ilyet mégis szerzett, az a rend tulajdonát képezi. A keresethez becsatolt a felperes egy nyilatkozatot is, amelyet évekké ezelőtt Pásztor Arkád adott még néhai **Firezák Gyula** munkácsi püspöknek, amelyben lemond eddig szerzett ingatlanainak tulajdonjogáról a rend javára.

A pörben Pásztor ügyvédje azzal védekezett, hogy Pásztor a rend kizárta kötelekéből s ezzel felmentette őt a szegénységi fogadalom alól. A ténykérdésben pedig azzal védekezett, hogy a keresethez csatolt nyilatkozatot kényszerhelyzetben adta ki annak a hatása alatt, hogy néhai **Firezák Gyula** püspök, annak akkori titkára, a jelenlegi püspök: **Papp Antal** és az azóta elhalt **Mikita Sándor** kanonok a munkácsi püspökség ungvári palotájában rázárták az ajtót és fenyegetésekkel kényszerítették a nyilatkozat aláírására.

A szatmári törvényszék a szent Bazil-rendet elutasította keresetével. A rend ügyvédje megfélemberte a törvényszék ítéletét, melyet a **debreceni kir. ítélőtábla feloldott.** A tábla elrendelte, hogy a törvényszék hallgassa ki a nyilatkozat létrejöttékor jelenvolt tanúk közül még egyedül életben levő **Papp Antal** püspököt arra vonatkozólag, hogy tényleg kényszerítő fenyegetés hatása alatt írta-e alá Pásztor a lemondó nyilatkozatot és igaz-e, hogy a püspöki palotában rázárták az ajtót.

Ma utoljára!

ÁRULÓ GYERMEKE.

Társadalmi dráma 2 felvonásban.

Kisasszony a feleségem
Kacagató vigjáték 2 felvonásban.

A fehér algir.
Természeti szépségek.

Hogyan lett a favágóból pasa.
Mese játék.

A gyáva. Bohózat.

A gyermek kérése. Életkép.

Az előadások hétköznapokon 5 órakor, vasárnap és ünnepnap 3 órakor kezdődnek folytatódólag bemenettel. Utolsó előadás 9-től.

Borsó, Loncse, Bab, aszalt bányal és boszual szilva, szárított zöld és vaj bab, szárított és conserv berró kapható a Deutsch-fizletekben

SZEVEDI PAPRIKA- különlegességek óriási raktára LINDENFELD J. JENO fűszer- és gyarmat-áru nagykereskedésében pénzügyi palota. Telefon 79. sz.

Falusy Károly polgári és katonai cipész Debreczen, Csapó-u. 41. Érték után készítek tiszt uraknak és egyéves önkénteseknek cipőt és esz-mát szabályszerűen. — Raktáron tartok műhelyemben készült legjobb minőségű férfi-, női és gyermekcipőket.

Eleseit és sebesült NEMZET HŐSEI KÉPES ARCKÉPFÜZETJE megérkezett. Kapható 10 fillérért. **PIAC-U. 49.** szám alatt Papp M.-nél, 1-ső emeleten.

Maklatur papiros kapható a kiadóban. **Az új polgári perrend-tartásban** kellő jártassággal bíró ügyvéd-helyettes vagy ügyvédjelölt dr. Kardos Samu irodájában azonnal alkalmazást nyerhet.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY DEBRECZEN, Kistemplombazár

Nagy Ujévi vásár.

Elsőrendű árak. Olcsó árak.

Gyomorgöres, kólíka, étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknek a legkitűnőbb háziszser a

HOLLANDI GYOMORCSEPPEK

Egy üveg ra 40 fillér.

Kapható **MIHALOVITS JENŐ** gyógyszer-tárában, Debreczenben.

Tábori borltékok 2 fillérjével kaphatók a kiadóhivatalban.

Zománc címtábla megrendelhető Hoffman és Kronovitz cégnél Piac-u. 49.

Szénviguolta ezenként olcsón kapható Piac-utca 49. szám alatt.

2-3 uri embert teljes ellátásra (kóser koszt) elfogad özv. Klein Dávidné, Arany János-utca 16. szám.

Csapó-utca 44. sz. alatt **kiadó : modern egy szobás lakás :** fürdő-, előszoba és konyhával butorozva, vagy anélkül, esetleg a szoba fürdőszobával is kiadó. Villanyvilágítás. Értekezhetni Bika szálloda II-ik em. 2. sz. lakásban.

Különbejáratu :: butorozott :: SZOBA esinosan berendezve 1-2 ur részére **kiadó** József kir. herceg-utca 50. sz. alatt.